

UZASADNIENIE

wyroku w całości

Decyzją z dnia 21.12.2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 982 ze zm.) odmówił M. D. prawa do renty socjalnej, argumentując, że Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 23.09.2020 r., a następnie Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 16.10.2020 r. stwierdzili, że wnioskodawczyni nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

(decyzja w aktach ZUS)

Od w/w decyzji odwołanie złożyła wnioskodawczyni, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu podniosła, że jest osobą o stwierdzonym umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i w jej ocenie nie jest w stanie pracować.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując argumenty tożsame jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 11)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. D. urodziła się (...), legitymuje się wykształceniem średnim, bez zawodu.

(okoliczności bezsporne,)

Wnioskodawczyni starała się o rentę z tytułu niezdolności do pracy w 2007r. gdzie decyzją z dnia 20 lipca 2007 roku odmówiono jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odwołanie wnioskodawczyni od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem z dnia 13 lutego 2008 roku przez Sąd Okręgowy w Poznaniu. Następnie w 2019 roku ponownie wносиła o rentę z tytułu niezdolności do pracy, gdzie ponownie odmówiono wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/decyzje akta rentowe - niesporne/

Wnioskodawczyni starała się również o przyznanie jej prawa do renty socjalnej w 2019 roku i wówczas decyzją z dnia 28 listopada 2019 roku odmówiono wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej .

/decyzja akta ZUS/

W dniu 24 stycznia 2020 r. ubezpieczona złożyła ponowny wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej. Decyzją pozwanego ZUS z dnia 15 maja 2020r. przyznano wnioskodawczyni prawo do renty socjalnej od dnia 1 stycznia 2020r. do dnia 30 września 2020r.

(wniosek i decyzja k. 1 i 7 akt ZUS)

W dniu 10 sierpnia 2020 r. ubezpieczona złożyła ponowny wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej.

/wniosek k.14 akt ZUS/

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia z 23 września 2020r. stwierdzono, że wnioskodawczyni nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. orzeczenie Lekarza Orzecznika – k. 17 akta ZUS, opinia lekarska – k. 158-160 dokumentacji medycznej)

W wyniku złożonego przez wnioskodawczynię sprzeciwu, sprawę rozpoznała Komisja Lekarska ZUS, która w opinii z dnia 16.10.2020 r. stwierdziła u wnioskodawczyni przewlekłe WZW w trakcie leczenia , stan po implantacji zastawki aortalnej z powodu zastawki dwupłatkowej i tętniaka aorty wstępującej w 2011r. z dobrym efektem, nadciśnienie tętnicze poddające się farmakologii, zmiany zwyrodnieniowej kręgosłupa bez objawów korzeniowych i bez upośledzenia sprawności ruchowej, zaburzenia układu przedsionkowego z zawrotami głowy przebytymi w sierpniu 2020r., stan po operacji palucha koślawego stopy prawej, zaburzenia osobowości, mieszane zaburzenia osobowości potwierdziła rozpoznanie lekarza orzecznika. Orzeczeniem z dnia 16.10.2020 r. Komisja Lekarska ZUS uznała, że ubezpieczona nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

(orzeczenie Komisji Lekarskiej – k.1 akta ZUS, opinia lekarska – k. 167-169 dokumentacji medycznej)

W efekcie w/w orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 21.12.2020 r. mocą której odmówił wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej.

(decyzja z dnia 21.12.2020 r. k. 36 akt ZUS)

U wnioskodawczyni z punktu widzenia kardiologicznego stan po wymianie zastawki aortalnej na protezę biologiczną oraz nadwieńcowym wszczepieniu protezy aorty wstępującej z powodu tętniaka aorty wstępującej i dwupłatkowej zastawki aortalnej w lipcu 2020r., nadciśnienie tętnicze i przewlekłe zapalenie wątroby typu B, żylaki kończyn dolnych i zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym.. Z punktu widzenia kardiologicznego schorzenia wnioskodawczyni nie powodują całkowitej niezdolności do pracy zarobkowej powstałe j przed ukończeniem 18 roku życia albo w trakcie nauki w szkole ponadpodstawowej. Oczywiście u wnioskodawczyni przy aktualnych czynnikach ryzyka, aktualnych rozpoznaniach chorobowych to ryzyko niekorzystnych zdarzeń sercowo-naczyniowych pozostaje podwyższone. Jednakże aktualny stan zdrowia wnioskodawczyni i upośledzenia sprawności jej organizmu nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy.

(pisemna opinia biegłego kardiologa R. G.– k. 18 – 20)

U odwołującej z punktu widzenia hepatologa rozpoznano przewlekłe wirusowe typu B zapalenie wątroby. Choroba refluksowa przełyku w obserwacji. Żylaki kończyn dolnych C-2, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, nadciśnień tętnicze I stopnia (...), otyłość , stan po implantacji biologiczne zastawki aortalnej i wszczepieniu protezy aorty wstępującej w lipcu 2011r. , stan po operacjach jelitowych z powodu niedrożności, przepukliny brzusznej, palucha i zaburzenia osobowości. W efekcie nie stwierdzono przesłanek do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy tak aktualnie jak i przed ukończeniem 18 roku życia.

(pisemna opinia biegłego internisty, gastrologa, specjalisty farmakologii i hepatologa dr K. (...) -46)

Z uwagi na fakt, że wnioskodawczyni przedłożyła dodatkowa dokumentację lekarską Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłego kardiologa, który podtrzymał w całości swoją opinie podstawową stwierdził, że nie ma ciężkiej niewydolności serca i kwalifikacji do przeszczepu czy wymiany zastawki aortalnej. Nie stwierdza się dekompensacji układu krążenia ani zagrożenia zdrowia i życia.

/opinia uzupełniająca biegłego kardiologa k.88-89/

Sąd Okręgowy dokonał powyższych ustaleń w oparciu o załączone akta organu rentowego, dokumenty oraz opinie biegłych kardiologa i hepatologa.

W ocenie Sądu opinie biegłych są w pełni wiarygodne. Zostały sporządzone przez biegłych o specjalnościach właściwych z punktu widzenia schorzeń wnioskodawczyni.

Biegli zapoznali się szczegółowo z całą przedłożoną dokumentacją lekarską z przebiegu chorób i leczenia wnioskodawczyni i na podstawie tej dokumentacji oraz badania bezpośredniego wydali opinie, które są wewnętrznie spójne, logiczne i kompletne. Opinie w sposób jednoznaczny i przejrzysty obrazują stan zdrowia odwołującej i w oparciu o aktualne wskazania wiedzy medycznej kategorycznie rozstrzygają kwestię braku całkowitej niezdolności do pracy odwołującej się. Dodać należy, że strona odwołująca się nie złożyła żadnych dodatkowych zarzutów w stosunku do opinii biegłych w szczególności do opinii uzupełniającej biegłego kardiologa, a Sąd uznał, że rzeczony opinie stanowią pełnowartościowe źródło dowodowe w sprawie. Z tych też powodów, Sąd Okręgowy w pełni podzielił wnioski wynikające z opinii sądowno – lekarskich i oparł na nich ustalenia faktyczne. Przedstawiona przez wnioskodawczynię dodatkowa dokumentacja lekarska z grudnia 2021r. i pozostała dotycząca stanu zdrowia po grudniu 2020r. tj. po dacie wydania decyzji przez organ rentowy nie może być przedmiotem postępowania przed Sądem, gdyż Sąd rozstrzyga kwestię oceny zdolności do pracy wnioskodawczyni na datę wydania decyzji przez ZUS a w przypadku gdy w późniejszym czasie pogorszyłby się stan zdrowia ubezpieczonej może ona złożyć w organie rentowym ponowny wniosek o rentę socjalną.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 4 ustawy o rencie socjalnej z dnia 27 czerwca 2003 r. (t.j.Dz. U. z 2020 r., poz. 1300 ze zm.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W myśl ust. 2 art. 4 osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Stosownie natomiast do art. 5 ustawy o rencie socjalnej ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383).

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Przepisy ust. 2 i 3 art. 12 wskazują, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Natomiast zgodnie z art. 13 ust. 1 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Dokonując analizy pojęcia „całkowita niezdolność do pracy” należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiegokolwiek pracy),

jak i ekonomiczne (całkowita utrata zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiejkolwiek pracy). Osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest, więc osoba, która spełniła obydwa te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym, jak i ekonomicznym. W orzecznictwie przyjmuje się również, że decydującą dla stwierdzenia niezdolności do pracy jest utrata możliwości wykonywania pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu przy braku rokowania odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Gdy więc biologiczny stan kalectwa lub choroba, nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy dotychczas wykonywanej lub innej mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji, to brak prawa do tego świadczenia (por. wyrok SN z 21.12.2004 r., I UK 28/04; LEX nr 979161, wyrok SN z 20.08.2003 r., II UK 11/03, LEX nr 585793; wyrok SN z 5.07.2005 r., I UK 222/04, LEX nr 989232). Nie ma wobec tego podstaw do przyznania renty socjalnej osobie, która z medycznego punktu widzenia nie jest całkowicie niezdolna do pracy, choćby nie miała możliwości jej podjęcia z innych przyczyn /por. wyrok SN z 9.03.2006 r. II UK 98/05, opubl. OSNP 2007/5-6/77/.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zważył zatem, że zgodnie z treścią art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. **Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy,** a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że wnioskodawczyni aktualnie nie spełnia podstawowego warunku, od którego uzależnia się przyznanie prawa do renty socjalnej. Stwierdzić bowiem należy, że wnioskodawczyni nie została uznana przez biegłych za osobę całkowicie niezdolną do pracy, co jednoznacznie koreluje w pełni z opinią komisji lekarskiej ZUS. Zarówno biegły kardiolog, jak i biegły hepatolog jednoznacznie w swoich opiniach wskazali, że według oceny dokonanej zgodnie z ich specjalizacją medyczną ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Strona odwołująca nie sformułowała w stosunku do opinii biegłych żadnych dodatkowych zarzutów, a Sąd uznał wymienione opinie zarówno podstawowe pisemne jak i uzupełniającą opinię biegłego kardiologa za pełnowartościowe źródło dowodowe w sprawie.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez Sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (tak w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2000 roku, I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84). Podkreślić należy w tym miejscu, że przy ocenie biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego (tak SN w wyroku z 13.10.1987 r., II URN 228/87, (...)). Przed ostatnią rozprawą poprzedzającą wydanie wyroku wnioskodawczyni usprawiedliwiła swoją nieobecność, nie wносиła o odroczenie rozprawy. Podnosiła argumenty socjalne wskazując, że jak skończy się jej zasiłek dla bezrobotnych nie będzie miała za co żyć. Ponadto podnoszone w trakcie procesu nowe okoliczności medyczne i badania zrobione po dacie wydania decyzji przez organ rentowy nie mogą wpłynąć na treść rozstrzygnięcia. Sprawa dotyczy prawa do renty socjalnej czyli kwestii powstania całkowitej niezdolności do pracy w okresach podanych we wskazanym wyżej przepisie art. 4 ustawy o rencie socjalnej tj. przed ukończeniem 18-go roku życia, w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia. Wnioskodawczyni nie była osobą niezdolna do pracy w żadnym ze wskazanych okresów ani nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy obecnie, a więc brak jest jakichkolwiek przesłanek do przyznania jej prawa do renty socjalnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem.